

Factsheet basisvaardigheden taal-Nederlands

Deze factsheet is gebaseerd op nationaal en internationaal onderzoek. NB: Inzetten op losse vaardigheden uit de toetsen leidt niet tot het versterken van de basisvaardigheden. Om te bepalen wat nodig is voor jouw school, verwijzen we naar het stappenplan en de adviezen op www.slo.nl/basisvaardigheden.

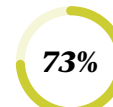

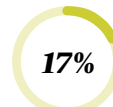
Wat zijn basisvaardigheden taal?

Basisvaardigheden taal zijn de **taalvaardigheden** die leerlingen als basis nodig hebben om te functioneren in het (vervolg)onderwijs en de samenleving. Het gaat om lezen, schrijven en mondelinge taalvaardigheid. Voor de basisvaardigheden staan taalbeschouwing en taalverzorging in dienst van de taalvaardigheden.

Referentieniveaus

Referentieniveaus beschrijven wat leerlingen moeten kennen en kunnen op het gebied van taal. De ambitie in het po is dat 85% van de leerlingen fundamenteel niveau 1F beheerst en 65% streefniveau 2F. In het vo is het streven dat leerlingen minimaal 2F beheersen voor de basisvaardigheden.

Lezen **po / sbo**

po-leerlingen		sbo-leerlingen	
 98%	 73%	 79%	 17%
beheerst niveau 1F	beheerst streefniveau 2F	beheerst niveau 1F	beheerst streefniveau 2F

Leesvaardigheid van 10-jarige leerlingen daalt.

 10-jarige leerlingen halen steeds minder vaak een gemiddeld of hoog leesniveau.

10-jarige leerlingen lezen minder lang.

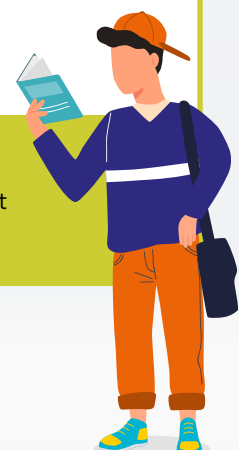
Lezen **vo**

67%

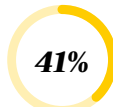
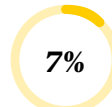

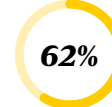

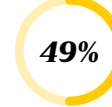

van de 15-jarigen beheerst het minimale leesniveau om goed te kunnen functioneren op school en in de maatschappij.

 In het vo zien we voornamelijk problemen bij leerlingen uit praktijkonderwijs en vmbo.

 Leerlingen kunnen informatie opzoeken en teksten begrijpen, maar hebben moeite met reflecteren op en evalueren van teksten.

Mondelinge taalvaardigheid **po / sbo**

	po-leerlingen		sbo-leerlingen	
	1F	2F	1F	2F
Luisteren	 95%	 40%	 41%	 7%
Spreeken	 92%	 62%	 68%	 0%
Gesprekken	 87%	 49%	 41%	 0%

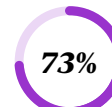
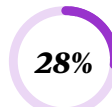
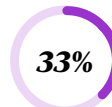
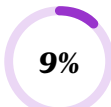
 Mondelinge taalvaardigheid heeft op veel scholen weinig prioriteit. Het accent ligt op lezen, spelling en woordenschat.

 Gesprekken voeren en luisteren blijven achter in het basisonderwijs.

Mondelinge taalvaardigheid **vo**

Voor het vo zijn er geen landelijke onderzoeksgegevens.

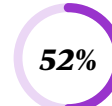
Schrijven **po / sbo**

po-leerlingen		sbo-leerlingen	
 73%	 28%	 33%	 9%
beheerst niveau 1F	beheerst streefniveau 2F	beheerst niveau 1F	beheerst streefniveau 2F

 In zowel po als sbo ligt meer nadruk op vorm dan op inhoud. Ook is er meer aandacht voor het schrijfproduct dan voor het -proces.

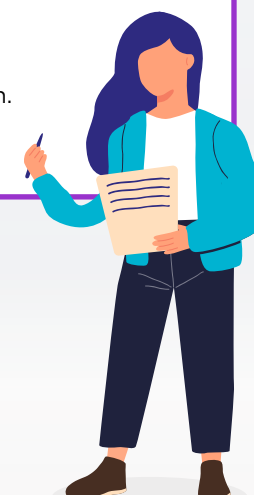
 Gemiddeld besteden zowel po- als sbo-leraren een uur per week aan schrijfonderwijs. Schrijven heeft op veel scholen weinig prioriteit. Het accent ligt op lezen, spelling en woordenschat.

Schrijven **vo**

52%

van de leerlingen vmbo-basis beheerst niveau 2F. Verder zijn er weinig gegevens bekend over het schrijfniveau in het vo.

 Er gaat weinig tijd en aandacht naar schrijfonderwijs door de nadruk op lezen.

Taalbeschouwing en taalverzorging

